

Convocatòries de subvencions per al foment de l'economia circular amb fons procedents de l'impost del turisme sostenible (ITS 2023) i del Programa FEDER 2021-2027, adreçades a empreses i a entitats d'economia social

1. Es pot presentar una proposta sense estar subjecte al règim de minimis?

Sí.

2. Per a presentar un projecte que estigui exempt de minimis, ens hem d'acollir al tipus d'activitats i despeses de l'annex 3?

Sí. En funció del vostre projecte, heu de triar us acolliu a l'article 25, 36 o 47 del Reglament 651/2014, a saber:

- a) Actuacions acollides a l'article 25: ajuts a projectes d'investigació i desenvolupament
- b) Actuacions acollides a l'article 36: inversions per a la protecció del medi ambient
- c) Actuacions acollides a l'article 47: inversions per al reciclatge i la reutilització de residus

3. Dins la categoria "Actuacions acollides a l'article 25 del Reglament 651/2014: ajuts a projectes d'investigació i desenvolupament", el límit del 15% de despeses de personal fa referència al personal no directament vinculat a l'actuació, o al personal total (el directament vinculat i l'indirectament vinculat)?

El personal exclusiu per al projecte es pot imputar en la seva totalitat, és a dir, sense el límit del 15%. Aquest límit està pensat per a què directius, coordinadors, supervisors o altres figures que participen puntualment al projecte no puguin endur-se unes quanties excessives de finançament.

4. Quin és l'import màxim per a les actuacions de la categoria 1.a) "Estudis de recerca, desenvolupament, investigació o innovació que permetin desenvolupar o validar nous productes, processos o serveis circulars"?

D'acord amb l'article onzè de la convocatòria, l'import màxim subvencionable per sol·licitud és de 700.000 euros per a les categories d'actuacions subvencionables del punt 1.a) i 1.c) de l'apartat setè.

5. Dins cada línia subvencionable hi ha un màxim de projectes a subvencionar? Es poden presentar més d'un projecte per entitat?

No hi ha un nombre màxim de projectes a subvencionar per línia o categoria: el procediment és de concurrència competitiva i es concedeixen subvencions per ordre de puntuació fins a exhaurir el crèdit disponible, independentment de la categoria o línia a la qual pertanyin els projectes.

D'acord amb l'article Catorzè de l'esborrany de la convocatòria, una entitat pot presentar fins a un màxim de tres sol·licituds, cadascuna corresponent a una actuació o projecte diferent, a qualsevol línia subvencionable. Per a la resolució provisional, es prendran en consideració les dues sol·licituds que l'entitat consideri prioritàries (l'ordre de prioritats es marcarà al document 1 de sol·licitud).

Únicament si, una vegada resoltes les sol·licituds prioritàries, es genera un romanent pressupostari, es pot rescatar una tercera sol·licitud de projecte que l'entitat hagi presentat com a projecte «de reserva», sabent que només es puntuarà en cas que existeixi romanent pressupostari i que, en tot cas, el romanent s'atorgaria per ordre de baremació de la resta de projectes de reserva que s'haguessin presentat.

6. Quins criteris feu servir per considerar petita o mitjana empresa?

A efectes d'ambdues convocatòries, es consideren microempreses, petites i mitjanes empreses (PIME) les que s'ajustin a la definició de l'Annex I del Reglament (UE) 651/2014 (article Quart de la convocatòria).

D'acord amb aquesta definició,

- a) Una petita empresa és la que ocupa menys de 50 persones i té un volum de negoci o balanç anual que no excedeix els 10 milions d'euros.

b) Una mitjana empresa és la que ocupa entre 50 i 249 persones amb un volum de negoci anual de fins a 50 milions d'euros o balanç de fins a 43 milions d'euros.

7. El concepte "empresa" és equivalent a "entitat"?

"Empresa" equival a "entitat" si aquesta entitat realitza activitat econòmica.

La convocatòria estableix a l'article Quart que s'entendrà per empresa «tota entitat que realitzi una activitat econòmica independentment de la seva forma jurídica». Per tant, cooperatives, societats laborals, associacions i fundacions amb activitat econòmica vinculada a l'objecte de la convocatòria es consideren «empreses» a aquests efectes.

8. Les empreses proveïdores/ col·laboradores de la entitat sol·licitant han de tindre obligatòriament domicili fiscal o seu social a les Illes Balears?

No. La convocatòria 6416 no estableix cap requisit de domicili fiscal o seu social a les Illes Balears per a les empreses proveïdores o col·laboradores. Aquest requisit només s'exigeix als beneficiaris (punt 4.1), no als tercers amb qui contracten. L'única limitació indirecta de caràcter territorial és que les activitats objecte de les ajudes han de desenvolupar-se dins l'àmbit territorial de les Illes Balears (punt 3), cosa que significa que l'execució material del projecte ha de tenir lloc a les Illes, però no que els proveïdors o col·laboradors hagin de tenir-hi la seu.

9. Si a l'hora de presentar el projecte anem per la via de l'article 47 de reciclatge i reutilització, i l'empresa sol·licitant no farà la inversió tret que se li concedeixi la subvenció, com podríem justificar-ho?

Tal com contempla la convocatòria, l'adjudicació de subvencions s'ajustarà als criteris detallats en la pròpia convocatòria. Tingui en compte que l'empresa haurà de presentar el projecte a aquesta administració, perquè aquest sigui puntuat i avaluat pel comitè. El 18, punt de l'Annex 1 de la convocatòria 6416 estableix: "El pagament de les subvencions es farà efectiu d'una sola vegada en acabar l'activitat, una vegada que l'entitat hagi justificat la realització de tota l'activitat subvencionada, i s'hagi revisat el compliment dels objectius de la subvenció." El mecanisme és de pagament únic a posteriori (compte justificatiu amb aportació de justificants de despesa i pagament, d'acord amb l'article 20 de les bases reguladores, tal com recull el punt 4 del mateix 18). Per això, l'entitat ha de finançar la totalitat de la inversió amb recursos propis o finançament aliè durant tot el període d'execució (fins al 31 d'octubre de 2028 d'acord amb el 13.2), i no rebrà cap pagament fins que no hagi acabat, justificat documentalment el 100% de les despeses i l'Administració hagi revisat el compliment dels objectius. A més, el 18.2 fixa un termini de tres mesos des de la finalització del termini d'execució per a presentar la sol·licitud de liquidació i la documentació justificativa — i el pagament no es produirà fins que tot estigui verificat.

10. Quan finalitza el termini per presentar-vos els projectes?

Tal com es pot comprovar en el punt 14.1 de la convocatòria que ens concerneix, el termini de presentació de sol·licituds és de dos mesos des de l'endemà de la publicació de la convocatòria en el BOIB. Atès que la convocatòria es va publicar el 25 de juny de 2026, per la qual cosa el termini va començar a comptar el 26 de juny i finalitzarà el 26 d'agost de 2026.

11. Ens podeu orientar sobre quina categoria és la més adient per al nostre projecte i, si cal, ajudar-nos a adaptar-lo perquè encaixi millor en alguna d'elles?"

Sobre les categories on podeu presentar cada projecte, és quelcom que heu de decidir des de cada entitat en base al vostre coneixement del projecte en sí, les seves característiques i objectius. La convocatòria estableix per això un marc que us ha de servir per veure quin encaix hi podrien tenir les vostres idees. No us podem ajudar a replantejar, reajustar o reconduir un projecte que vulgueu presentar, atès que es tracta d'una convocatòria competitiva convocada per la nostra administració.

12. El nostre projecte consisteix en la implantació d'un sistema digital d'optimització de rutes i assignació de recursos per a una empresa de transport. Considereu que aquest tipus de projecte podria tenir encaix dins d'alguna de les categories o línies subvencionables de la convocatòria?

L'objecte d'aquesta convocatòria és finançar actuacions que contribueixin a la transició cap a una economia circular en el sentit material del terme: reducció de matèries primeres verges, ecodisseny de productes, millora de la gestió de residus. Les tres línies subvencionables són:

Línia 1: reducció del consum de matèries primeres verges mitjançant subproductes, materials procedents de residus o re manufactura.

Línia 2: ecodisseny de productes per a allargar la seva vida útil i millorar la seva reciclabilitat.

Línia 3: millora de la gestió de residus mitjançant sistemes de tractament o preparació per a la reutilització

13. És obligatori aportar, juntament amb la sol·licitud, tres ofertes per a cadascuna de les partides del pressupost que superin els imports establerts (15.000 € o 40.000 €, segons correspongui), malgrat que encara no s'hagi seleccionat el proveïdor, o seria suficient amb aportar les tres ofertes únicament d'aquelles partides per a les quals ja s'hagi triat proveïdor en el moment de presentar la sol·licitud?

Les tres ofertes s'han d'aportar amb la sol·licitud per a totes les partides que superin els llindars establerts, independentment de si ja s'ha seleccionat proveïdor o no. No és suficient aportar-les únicament per a les partides on ja hi hagi proveïdor triat.

Base textual: El punt 14.7.d) de la convocatòria 6417 estableix dos elements que cal llegir conjuntament:

El primer és el moment en què cal tenir les ofertes: "amb caràcter previ a assumir el compromís per a la prestació del servei o lliurament del bé." Això significa que les ofertes han d'existir abans de comprometre's amb cap proveïdor, no després.

El segon és quan s'han de presentar: "les ofertes dels diferents proveïdors s'han de presentar com a annex de la memòria explicativa del projecte (document 2)." El document 2 forma part de la documentació que s'aporta amb la sol·licitud (punt 14.7.c), per tant les ofertes han d'acompanyar la sol·licitud en el moment de presentar-la.

Això significa que, per a totes les partides del pressupost que superin els 15.000 € (en contractes que no siguin d'execució d'obres) o els 40.000 € (en cas d'obres), haureu d'haver obtingut com a mínim tres ofertes de proveïdors diferents abans de presentar la sol·licitud, i incloure-les com a annex al document 2, tant si heu seleccionat ja el proveïdor definitiu com si no. A més, el punt especifica que l'elecció entre les ofertes presentades s'ha de fer d'acord amb criteris d'eficàcia i economia, i que si no es tria la proposta econòmicament més avantatjosa, cal justificar-ho expressament.

En aquest punt cal incidir en un matís important: Si en el moment de presentar la sol·licitud no disposeu de tres ofertes per a alguna partida que superi els llindars, hi ha una excepció prevista: "llevat que per les característiques especials de les despeses subvencionables no hi hagi en el mercat entitats suficients per dur-lo a terme." En aquest cas, haureu de justificar-ho expressament a la memòria. Però es tracta d'una excepció estricta, no d'una via per evitar l'obligació quan simplement no s'ha tingut temps d'obtenir les ofertes.

14. En relació a l'article 47 del Reglament (UE) núm. 651/2014, en concret en referència a les tècniques de triatge de residus tèxtils en instal·lacions, el triatge manual es pot considerar com a procés convencional o per contra aquest procés convencional ha de correspondre sempre a una solució mecanitzada equivalent?

El concepte al·ludit quedava recollit en la Ordre TED/1211/2022, d'1 de desembre, per la qual s'estableixen les bases reguladores i s'efectua la convocatòria per a la concessió d'ajudes a l'impuls de l'economia circular sota el Art.8.2: "2. A l'empara del que s'estableix en l'article 47 del Reglament (UE) Núm. 651/2014, les actuacions destinades a la reutilització de materials, reciclatge i valorització de residus generats per entitats diferents de la beneficiària que es trobin dins de les categories 8.1.a) i 8.1.c), hauran d'anar més enllà de l'estat actual de la tècnica, permetent millorar la qualitat o eficiència de les activitats de reciclatge o reutilització respecte a un procés convencional d'activitats de reutilització i reciclatge amb la mateixa capacitat que es construiria en absència de l'ajuda.

Es podran finançar aquestes actuacions quan en altres circumstàncies, els materials reciclats o reutilitzats tractats serien eliminats o tractats de manera menys respectuosa amb el medi ambient. En tot cas, no es podran finançar aquelles inversions que tinguin com a únic efecte augmentar la demanda de materials per al reciclatge sense augmentar la recollida de tals materials. Les ajudes a les operacions de recuperació de residus distintes del reciclatge no es consideren incloses en aquest apartat. Les ajudes no alliberaran indirectament els contaminadors d'una càrrega que hagi de ser suportada per ells conformement a la legislació de la Unió, o d'una càrrega que hagi de considerar-se un cost empresarial normal."

Tal com avança l'article, s'entén l'estat actual de la tècnica al conjunt de coneixements, tecnologies, productes, processos, publicacions, patents i solucions existents abans de l'inici del projecte. En altres paraules, descriu què es coneix i què existeix ja en relació amb el problema que es pretén resoldre. En la pràctica aquesta avaluació es realitzava de manera individual durant la pròpia avaluació del projecte en el seu conjunt, secundat per una declaració responsable per part de l'entitat sol·licitant en la qual s'assevera que les actuacions subvencionables es correspondran amb projectes d'inversió addicionals i tots els seus costos corresponen amb una inversió suplementària necessària per a realitzar una inversió que vagi més enllà de l'estat actual de la tècnica i millori la qualitat o eficiència de les activitats de reciclatge o reutilització respecte a un procés convencional d'activitats de reutilització i reciclatge amb la mateixa capacitat que es construiria en absència de l'ajuda.

Atès que no sol existir una definició específica, quan una convocatòria sol·licita un apartat de "estat actual de la tècnica", la

qual cosa espera és una descripció de:

- Les tecnologies o solucions existents;
- El coneixement científic o tècnic disponible;
- Les limitacions d'aquest coneixement; i
- La posició del projecte respecte a aquest punt de partida.

15. És elegible una sol·licitud en la qual s'aprofita el residu generat per una empresa vinculada o associada per al desenvolupament del projecte per l'entitat sol·licitant?

L'elegibilitat no queda automàticament descartada, però presenta tres condicions que cal complir simultàniament per minimitzar el risc d'exclusió o reducció de la subvenció:

Primera, que la transacció de residus entre ambdues entitats, si comporta contraprestació econòmica, es documenti al preu de cost real i amb autorització prèvia de l'òrgan concedent.

Segona, que la memòria justifiqui amb claredat per què el projecte aporta valor circular addicional més enllà de la relació preexistent entre ambdues entitats, és a dir, que sense la subvenció el flux de residus no hauria derivat en el procés de valorització que es proposa.

Tercera, que en la declaració responsable es declari explícitament la vinculació existent entre ambdues entitats, d'acord amb les circumstàncies de l'article 68.2 del Reial decret 887/2006 que enumera el punt Quart.5 de la convocatòria.

Si la vinculació és molt estreta i el flux de residus entre ambdues empreses és una pràctica habitual preexistent, us recomanaria plantejar el projecte sota l'article 36 (residus propis) en lloc de l'article 47, argumentant que l'empresa vinculada forma part de la mateixa unitat econòmica funcional. Això evita el risc d'interpretació sobre el concepte d'"entitat diferent" i simplifica la justificació, tot i que els percentatges de subvenció aplicables serien els de l'article 36 i no els de l'article 47.

16. Els pressupostos s'han de presentar a l'hora de la justificació, o també s'han de presentar amb la sol·licitud?

Els pressupostos s'han de presentar en ambdós moments.